

قراردادهای تأمین مصالح را با چالش مواجه می‌کند. فرصتی هم برای فسخ قرارداد و دعوی حقوقی نیست. خیرین وارد گود می‌شوند. احساسات ناسیونالیستی هم در راستای خدمت به حادثه دیدگان مدیریت می‌شود. آذربایجانی‌های مقیم خارج هم پای کار می‌آیند تا در نهایت مابه‌التفاوت قیمت مصالح تأمین بشود. ساخت‌وسازها به سرعت پیش می‌رود. شاید حتی مردم تصور هم نمی‌کنند که پس از گذشت دو ماه از زلزله، اولین واحدهای مسکونی آماده تحویل باشند. البته حق داشتند. چنین رکوردی پس از وقوع یک حادثه طبیعی در کشور نظیری نداشت. تا پایان سال، بیش از ۱۰ هزار واحد مسکونی ساخته شده بود و کار همچنان ادامه داشت.

هرچند اعلام حذف مرحله اسکان موقت، نیروی پیشران تمام بدنه مدیریتی، برای تسریع در ساخت‌وساز بود اما در ادامه، دولت مردم را از آن بی‌نیاز ندید. در برخی از مناطق، کانکس‌هایی را به صورت همگانی توزیع کرد و در برخی دیگر، با توجه به ضرورت کمتری که داشت، درخواست آن را به امتناع از دریافت بخشی از تسهیلات دولتی منوط کرد. با این تدابیر و اقدامات، دولت توانسته بود که تا حد زیادی شاخ‌گول سرما را بشکند و مردم را از پیامدهای آن در امان نگاه دارد. یکی دو روز پس از وقوع زلزله، گزارشگری

از یک روستایی پرسید که چه درخواستی از دولت دارید؟ جواب داد: «گوسفندان ما بی سرپناه و پراکنده شده‌اند. ما چیزی از دولت نمی‌خواهیم. فقط بیاید و باقیمت مناسبی آنها را از ما بخرید تا پول آن را صرف ساخت خانه‌هایمان بکنیم.» هرچند این خواسته در مقیاس کوچکی اتفاق افتاد؛ اما با چنین رویکردی، اقتصاد منطقه رو به نابودی می‌رفت. دام و طیور، اسباب معیشت اهالی بودند و باید با چنگ و دندان آنها را نگاه می‌داشتند.

ایجاد واحد دامی در کنار هر مسکن روستایی طرح دیگری بود که سازمان جهاد کشاورزی برای خوداتکایی مردم روستایی در انداخته بود. این واحدهای دامی سوله مانند، سازه‌های فلزی پیش‌ساخته‌ای بودند که با توان فنی سپاه عاشورا و شرکت بنیاد بتن، تولید و در مناطق روستایی نصب می‌شدند.

اما تا اتمام ساخت این سازه‌ها، اقدام عاجل دیگری لازم بود. نگهبانی شبانه‌گاهی مردم و بسیجیان برای حفظ دام و طیور از چنگال گرگ و روباه نمی‌توانست استمرار زیادی داشته باشد. به همین دلیل، ارتش، آستین بالا می‌زند و در هر روستا، محدوده‌هایی را برای حفظ امنیت دام و طیور، فنس‌کشی می‌کند. البته از سوی دیگر، ساخت اماکن دائمی برای دام و طیور نیز پس از تصویب تسهیلات دولتی، در دستور کار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قرار گرفته بود. از جمیع جهات، نقاط قوت برجسته‌ای در مدیریت زلزله ارسباران وجود داشت. همین باعث شد که ما در واحد تاریخ شفاهی دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلابی اسلامی آن را به‌عنوان سوژه پیشرفت در نظر بگیریم و به سراغ دست‌اندرکاران و مسئولان وقت برویم و تجربیات و روایت‌های آنان را از مدیریت این بحران عظیم ثبت و ضبط کنیم. در ادامه بخش‌هایی از روایت دو نفر از عزیزانی که از مدیران ارشد مدیریت این بحران بودند می‌آید. ان شاء الله بزودی خروجی این مصاحبه‌ها در قالب کتاب به چاپ خواهد رسید.

ایجاد واحد دامی در کنار هر مسکن روستایی طرح دیگری بود که سازمان جهاد کشاورزی برای خوداتکایی مردم روستایی در انداخته بود. این واحدهای دامی سوله مانند، سازه‌های فلزی پیش‌ساخته‌ای بودند که با توان فنی سپاه عاشورا و شرکت بنیاد بتن، تولید و در مناطق روستایی نصب می‌شدند.

